

Sygn. akt IV Ca 165/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20 maja 2020r.

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia Renata Wanecka (spr.)

Sędzia Joanna Świerczakowska

Sędzia Katarzyna Mirek – Kwaśnicka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 maja 2020r. w P.

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z 28 listopada 2019r.

sygn. I C 405/19

1. oddała apelację;
2. zasądza od M. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

IV Ca 165/20

UZASADNIENIE

M. K. wniósł do Sądu Rejonowego w Gostyninie pozew przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W. o zapłatę 17.542,59 zł, która to należność została od powoda wyegzekwowana na podstawie administracyjnych tytułów wykonawczych twierdząc, że ZUS naliczył mu nienależne składki na ubezpieczenie społeczne.

W odpowiedzi na pozew Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu.

Wyrokiem z 28 listopada 2019r. Sąd Rejonowy w Gostyninie oddalił powództwo M. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W. oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił:

M. K. prowadził działalność gospodarczą i nie opłacił należnych z tego tytułu obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w latach 2013 - 2014 decyzje, określające wysokość należności powoda i wystawił tytuły wykonawcze, które były skierowane do egzekucji.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gostyninie I. M. prowadzone przeciwko powodowi postępowania w sprawach Km 1426/13 do Km 1430/13 umorzyła, stwierdzając bezskuteczność egzekucji. Następnie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gostyninie T. L., który prowadził egzekucję przeciwko powodowi w sprawach Km 324/16 do Km 327/16 oraz Km 162/17 do Km 172/17, wyegzekwował na rzecz wierzyciela łącznie 8.922,39zł oraz opłaty egzekucyjne.

Dokonując oceny prawnej, Sąd I instancji podniósł, że zgodnie z art. 776 kpc, podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, zaś tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Natomiast art. 777 § 1 pkt 3 kpc stanowi, że tytułem egzekucyjnym są między innymi orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej. Sąd wskazał, że egzekucja wobec powoda była prowadzona na podstawie tytułów wykonawczych należących do tej właśnie kategorii.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest też podmiotem uprawnionym do wystawiania tytułów wykonawczych w zakresie nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i kierowania ich do egzekucji (art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 2 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych t.j.Dz.U.2019.300).

Powód zgłosił zarzuty dotyczące merytorycznej zasadności tych tytułów wykonawczych twierdząc, że pozwany nie ma zdolności sądowej i procesowej, nie może zatem wydawać tytułów wykonawczych i wnioskować o ich egzekucję. Zdaniem Sądu Rejonowego, tego rodzaju zarzuty nie mogły jednak stanowić podstawy do rozstrzygnięcia w niniejszym procesie o zapłatę, skierowanym przez powoda jako dłużnika, przeciwko pozwanemu jako wierzycielowi, który wyegzekwował należności z opisanych wyżej tytułów wykonawczych. Prawdliwość wydania i wykonalność danego tytułu wykonawczego może być bowiem weryfikowana tylko w odpowiednim trybie, na skutek kontroli odwoławczej, przewidzianego w danym przypadku i złożonego przez stronę, środka zaskarżenia. Natomiast wykonalność danego tytułu, jako podstawy prowadzenia egzekucji sądowej, może być skutecznie zakwestionowana przez dłużnika tylko w ramach procesu przeciwegzekucyjnego, zainicjowanego przez dłużnika przeciwko wierzycielowi w trybie art. 840 kc.

Sąd podkreślił, że powód nie przedstawił żadnych okoliczności, które mogłyby stanowić podstawę do zasądzenia na jego rzecz od pozwanego żądanej pozwem kwoty. Dlatego Sąd I instancji oddalił powództwo w całości, jako pozbawione podstawy prawnej i faktycznej.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od wyroku złożył M. K., zaskarżając go w całości i zarzucił naruszenie art. 6 kc, art. 232 kpc i art. 32 Konstytucji RP, twierdząc, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyłudził od niego nienależne składki na ubezpieczenie społeczne. Z treści apelacji wynika, że powód domaga się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie jego powództwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd II instancji akceptuje - w istotnej dla rozstrzygnięcia części - ustalenia i ocenę prawną Sądu Rejonowego. Wbrew stanowisku apelującego, pozwany nie był zobowiązany w niniejszej sprawie do udowodnienia, że składki na ubezpieczenie społeczne, wynikające z administracyjnych tytułów wykonawczych, obciążały powoda i zostały prawidłowo naliczone. Jak wskazał Sąd Rejonowy, uprawnienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wystawiania tytułów wykonawczych ma swoje umocowanie ustawowe, a stwierdzone w nich obowiązki mogą być podważone tylko w odpowiednim trybie odwoławczym.

Domagając się zwrotu należności objętych administracyjnymi tytułami wykonawczymi, które zostały wyegzekwowane przez komornika, M. K. twierdzi, że należności te miały charakter nienależny. Skoro to powód stawia taką tezę, to zgodnie z art. 6 kc i art. 232 kpc, jego obciąża dowód na tę okoliczność. Tymczasem powód błędnie interpretuje zasadę wynikającą z tego przepisu i uważa, że to wierzyciel, dysponujący tytułami wykonawczymi, powinien w tym

postępowaniu wykazać, że naliczone przez niego składki na ubezpieczenie społeczne rzeczywiście obciążały dłużnika i to w wysokości wynikającej z tych tytułów.

Okoliczności, na które powołuje się powód, zarówno w samym pozwie, jak i w apelacji, mogły być przez niego powoływane w administracyjnym postępowaniu odwoławczym, w którym powinien był podjąć próbę wzruszenia decyzji określającej wysokość zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Na obecnym etapie postępowania, zastrzeżenia i uwagi pod adresem wierzyciela są spóźnione.

Wierzyciel, który wszczął postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego, działał zgodnie z przepisami, nie naruszył żadnej normy prawa krajowego, w szczególności nie naruszył art. 32 Konstytucji RP. Przepis ten stanowi, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Realizując swoje prawo do wyegzekwowania świadczenia, wynikającego z prawomocnej decyzji administracyjnej, potwierdzonego administracyjnym tytułem wykonawczym, wierzyciel nie spowodował jakiejkolwiek dyskryminacji, wszak te same zasady dotyczą również innych osób znajdujących się w analogicznej sytuacji procesowej.

M. K. powinien był podjąć obronę swoich praw w toku postępowania administracyjnego. Jeśli nie wykorzystał skutecznie swoich praw na tym etapie, to musiał znosić egzekucję prowadzoną przez komornika. Wierzyciel, który dochodzi w ten sposób swojego roszczenia nie uchybił również żadnym normom wynikającym z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.